

SXEDIO.F89

30.4.1953: Ο ΠΡΟΕΚΛΟΓΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ ΣΤΗΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟ. Ο "ΑΠΟΣΤΑΤΗΣ" ΑΠΟ ΤΟ ΑΚΕΛ ΑΔΑΜ ΑΔΑΜΑΝΤΟΣ ΣΧΗΜΑΤΙΖΕΙ ΞΕΧΩΡΙΣΤΟ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΕΝΩ ΤΟΥ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΥ ΤΟΥ ΑΚΕΛ ΗΓΕΙΤΑΙ Ο ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΟΥΓΓΙΟΥΡΟΣ.

Στις παραμονές των δημοτικών εκλογών του Μαΐου του **1953**, επικρατούσε στην Αμμόχωστο μια πολύ ξεχωριστή κατάσταση, διαφορετική από κάθε άλλη πόλη.

Η αποχώρηση ή εκδίωξη του δημάρχου Αδάμου Αδάμαντου από το ΑΚΕΛ που διαφωνούσε με την πολιτική της Ένωσης στο Κυπριακό, είχε σαν αποτέλεσμα το μέτωπο της Αριστεράς να παρουσιάζεται διασπασμένο.

Τα χάλια της είχε όμως και η Δεξιά. Οι προηγούμενες αποτυχίες της οδήγησαν σε ανοικτή ρήξη με αποτέλεσμα το μέτωπο της παράταξης να παρουσιάζεται πολύ διασπασμένο για αρκετό καιρό και μόνο η επέμβαση του Μακαρίου απεσόβησε την κατάσταση.

Δήμαρχος της πόλης εξακολουθούσε να είναι, παρά την παχώρηση του από το ΑΚΕΛ, ο Αδάμ Αδάμαντος, που είχε εκλεγεί με παράταξη συνεργασίας με κύριο εκλογικό μοχλό την Αριστερά.

Ο Αδάμαντος, ενώ διατηρούσε το αξίωμά του, δεν ανήκε παράλληλα στο ΑΚΕΛ από τα τέλη του **1952** και η κατάσταση αυτή εγκυμονούσε κινδύνους για την Αριστερά.

Απόφαση του Αδάμαντος να κατέβαινε στις εκλογές με τη Δεξιά αυτή τη φορά, θα σήμαινε, ίσως απώλεια της δημαρχιακής έδρας που ήλεγχε το Κόμμα από τις εκλογές του **1943**.

Η Δεξιά όμως, ενώ έβλεπε το πρόβλημα της Αριστεράς και πανηγύριζε, δεν ήταν διατεθειμένη να συνεργασθεί με τον Αδάμαντο και να τον ανεβάσει στη θέση του Δημάρχου, γιατί, πέραν των ιδεολογικών διαφορών της με αυτόν, αυτός εξακολουθούσε να μη

ευνοεί την Ένωση με την Ελλάδα που υποστήριζε ανοικτά και χωρίς συζήτηση η Εθναρχία και γενικότερα η Δεξιά (και το ΑΚΕΛ).

Οι προεκλογικές ζυμώσεις στην Αμμόχωστο και σ' όλες τις πόλεις άρχισαν πολύ νωρίς και ιδιαίτερα από πλευράς Αριστεράς, η οποία με την απόφαση του ΑΚΕΛ στις αρχές Φεβρουαρίου για συνεργασίες, προχώρησε σε προεκλογικές προετοιμασίες σύμφωνα με τις οδηγίες του ΑΚΕΛ για σχηματισμό παγκομματικού συνδυασμού.

Από πλευράς της Δεξιάς δεν υπήρχε όμως ανταπόκριση κι έτσι η Αριστερά προχώρησε στο σχηματισμό συνδυασμού με την ονομασία Λαϊκός Εθνικοαπελευθερωτικός Συνδυασμός Βαρωσίων, ο οποίος στις 16 Μαρτίου ανακοίνωσε ότι επικεφαλής του θα ήταν ο δικηγόρος Ανδρέας Πούγιουρος.

Παράλληλα, όμως, ο συνδυασμός, ανακοίνωσε ότι δεν έκλεινε την πόρτα για συνεργασία για εκλογική σύμπραξη.

Αναφερόταν στην ανακοίνωση:

"Το Εκλογικό Επιτελείο ενεργώντας με βάση τη γραμμή της Κ. Ε., ΑΚΕΛ για καταρτισμό παγκομματικού συνδυασμού είχε αρκετές επαφές με ηγέτες και άλλους παράγοντες των εθνικοφρόνων. Οι επαφές αυτές δυστυχώς δεν αποκρυσταλλώθηκαν σε παγκομματικό συνδυασμό, κατάρτισε το Λαϊκό, Εθνικο-Απελευθερωτικό Συνδυασμό, από εξωκομματικούς συναγωνιστές, συνεπείς δημοκράτες και προοδευτικούς και εκπροσώπους του Κόμματος και των Λαϊκών Οργανώσεων.

Ο ΛΑΙΚΟΣ ΕΘΝΙΚΟ-ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ αποτελείται από τους πιο κάτω εξέχοντες πολίτες γνήσιους δημοκρατικούς συνεπείς πατριώτες και λαϊκούς αγωνιστές, εκπροσώπους του ΑΚΕΛ και των Λαϊκών Οργανώσεων και εξωκομματικούς συναγωνιστές, που είμαστε βέβαιοι πως θα τύχουν της πανηγυρικής έγκρισης του λαού των Βαρωσίων: Αντρέας Πούγιουρος, υποψήφιος δήμαρχος, Χρίστος Σαββίδης, υποψήφιος Αντιδήμαρχος, Νίκος Βραχίμης, Νίκος Φλουρέντζος,

Αντώνης Ψαθάς, Χαμπής Νικόλα, και Σάββας Γεωργίου, υποψήφιοι Δημοτικοί Σύμβουλοι.

Ο Λαϊκός Εθνικο-απελευθερωτικός συνδυασμός εγκρίθηκε ήδη ΟΜΟΦΩΝΑ με απερίγραπτο ενθουσιασμό από κοινή σύσκεψη της ΕΜΕΚΕΛ και των Λαϊκών Οργανώσεων Αμμοχώστου, κι από γενική συνέλευση των κομματικών μελών και σήμερα τίθεται υπό έγκριση σε γενικές συνελεύσεις των μελών των Λαϊκών Οργανώσεων.

Το Εκλογικό Επιτελείο καλεί ολόκληρο το λαό της πόλης μας, στην ΠΑΛΛΑΙΚΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ 19.4.53 και ώρα 10.30. π.μ. στο θέατρο ΗΡΑΙΟΝ, όπου θα εμφανιστεί μπροστά στο λαό ο Λαϊκός Εθνικο-απελευθερωτικός Συνδυασμός.

Το εκλογικό Επιτελείο ανακοινώνοντας στο λαό της πόλης μας το συνδυασμό της Λαϊκής Παράταξης, δηλώνει ότι η Λαϊκή Παράταξη κρατά ανοιχτή την πόρτα για παγκομματικό συνδυασμό και είναι έτοιμη να μελετήσει κάθε συγκεκριμένη πρόταση προς αυτή την κατεύθυνση".

Ο Συνδυασμός έδωσε παράλληλα στη δημοσιότητα το πρόγραμμα του με το οποίο επαναλάμβανε την πρόταση του για εκλογική σύμπραξη και τόνιζε ότι ήταν πρόθυμος να δεχθεί να ανατεθεί η ηγεσία του συνδυασμού, και ως εκ τούτου και η θέση του Δημάρχου, σε πρόσωπο κοινής εμπιστοσύνης, το οποίο όμως να μη ανήκε σε κανένα κόμμα. Ενώ δηλαδή στη Λάρνακα η Αριστερά δεχόταν να αναλάβει την εξουσία πρόσωπο ακόμα και της Δεξιάς στην Αμμόχωστο που αισθανόταν πιο δυνατή, δεν το δεχόταν, αλλά δεχόταν εντελώς ακομμάτιστο υποψήφιο.

Αναφερόταν στην ανακοίνωση:

"Το ΑΚΕΛ, οι Λαϊκές Οργανώσεις της πόλης μας και τα Ενοριακά Επιτελεία της Λαϊκής Παράταξης, απευθύνονται προς όλα τα κόμματα, Οργανώσεις και σωματεία της δεξιάς, προς όλους τους ηγέτες των Εθνικοφρόνων, προς όλους τους πολιτικούς παράγοντες και τα τίμια πατριωτικά στοιχεία και γενικά προς τον πατριωτικό λαό της πόλης μας και

διακηρύττουν τα εξής:

α). Θέλοντας να επικρατήσει κατά τις προσεχείς δημοτικές εκλογές το πατριωτικό και σωτήριο πνεύμα της ομόνοιας και της συνεργασίας που επεκράτησε στο ιστορικό ενωτικό δημοψήφισμα της 15ης του Γεννάρη του 1950.

β). Επιθυμώντας ν' αντιμετωπίσουμε τον ξένο κυρίαρχο ενωμένοι, υποτάσσοντας τις δημοτικές εκλογές στο γενικότερο συμφέρον του εθνοκοαπελευθερωτικού μας αγώνα και,

γ). Παρά το γεγονός ότι, όπως διαπιστώνεται και από τους εκλογικούς καταλόγους, η λαϊκή ψοράταξη έχει αρκετή πλειοψηφία, εν τούτοις, πιστοί στη διακήρυξη μας, ότι δεν επιδιώκουμε προσωπικά οφίκια και αξιώματα ή κομματικά οφέλη από τις δημοτικές εκλογές, προτείνουμε τα εξής: Να συγκροτηθεί κοινή σύσκεψη όλων των Κομμάτων, Οργανώσεων και σωματείων, των πολιτικών παραγόντων και άλλων προσωπικοτήτων, στην οποία θα μελετηθεί το πρόγραμμα της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ για τις δημοτικές εκλογές καθώς και ο καταμερισμός ενός κοινού πατριωτικού παγκομματικού συνδυασμού. Το ΑΚΕΛ και οι Λαϊκές Οργανώσεις Αμμοχώστου διακηρύττουν, ότι αν η σύσκεψη καταλήξει πάνω σ' ένα κοινό πρόγραμμα, καθαρά εθνοκοαπελευθερωτικό, πατριωτικό, το οποίο να διακηρυχθεί προς το λαό, και για το οποίο το πρόγραμμα της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ πιστεύουμε ότι μπορεί ν' αποτελέσει τη βάση, για να διευκολυνθεί έτσι, ο καταρτισμός ενιαίου πατριωτικού συνδυασμού, δεν επιμένουν όπως την ηγεσία ενός τέτοιου συνδυασμού αναλάβει απαραίτητα στέλεχος ή μέλος του ΑΚΕΛ.

Ο ενιαίος πατριωτικός συνδυασμός εισηγούμαστε ν' αποτελεσθεί από αντιπροσώπους όλων των πατριωτικών δυνάμεων της πόλης μας, δεξιών και αριστερών, που εμμένουν στο γνήσιο εθνοκοαπελευθερωτικό πρόγραμμα, με πνεύμα πλήρους ισοτιμίας. Για να αποφευχθούν διαπληκτισμοί γύρω από το πρόσωπο του ηγέτη ενός τέτοιου ενιαίου παγκομματικού συνδυασμού προς το συμφέρον

γενικώτερα του εθνικο-απελευθερωτικού μας αγώνα, προτείνουμε όπως τη θέση του ηγέτη την αναθέσουμε σε πρόσωπο κοινής έγκρισης και εμπιστοσύνης, που να μη ανήκει τούτο στο ΑΚΕΛ, ούτε στ' άλλα κόμματα ή Οργανώσεις και το οποίο να εμπνέεται από γνήσιες δημοκρατικές αντιλήψεις. Κάτω από την ηγεσία ενός τέτοιου προσώπου, ανεξάρτητου από κόμματα, με γνήσια όμως πατριωτικά αισθήματα, αποφεύγεται η δημιουργία της αντίληψης ότι η δεξιά υποτάσσεται στην αριστερά ή το αντίθετο.

Το ΑΚΕΛ και οι Λαϊκές Οργανώσεις Αμμοχώστου με πλήρη βεβαιότητα ότι οι προτάσεις αυτές εξυπηρετούν πάνω απ' όλα και με ανιδιοτέλεια τον εθνικο-απελευθερωτικό μας αγώνα και συμβάλλουν στο να ξαναζήσει το πατριωτικό πνεύμα του ιστορικού, ενωτικού δημοψηφίσματος, ελπίζουν ότι θα εγκριθούν ανεπιφύλακτα απ' όλους και ότι κάθε πατριώτης, θα κάμει το καθήκον του, ώστε να προχωρήσουμε προς την κατεύθυνση της συγκρότησης ενός ενιαίου πατριωτικού εθνικο-απελευθερωτικού συνδυασμού".

Η Αριστερά είχε να παλαίψει σε πολυμέτωπο αγώνα. Από τη μια προσπαθούσε να εξασφαλίσει μάταια, όμως, τη συνεργασία της Δεξιάς και από την άλλη είχε να αντιμετωπίσει και τον δήμαρχο Αδάμ Αδάμαντο, που κινείτο με μερικούς πρώην συνεργάτες του για να σχηματίσει συνασπισμό και να κατέλθει στις εκλογές.

Μια τρίτη κατάσταση θα δημιουργούσε πολλά προβλήματα ιδιαίτερα για την Αριστερά, κατασπατάληση ψήφων και ίσως αυτό να έδινε την ευκαιρία στη δεξιά, που οι ψήφοι της ήταν λιγότεροι, να κερδίσει το δημαρχείο που αποτελούσε πατροπαράδοτη έδρα της Αριστεράς.

Έτσι στράφηκε ανοικτά προς τον Αδάμαντο που άρχισε να συνεργάζεται με διάφορους της αριστεράς κυρίως όπως ήταν οι Μ. Μοντάνιος και Πρόδρομος Παπαβασιλείου που είχαν αποχωρήσει από το ΑΚΕΛ διαφωνώντας κυρίως με την αλλαγή γραμμής προς την Ένωση και τη σύγκρουση με τον Αδάμαντο, και τον κατηγορήσει ως τον υπ' αριθμό ένα εχθρό του ΑΚΕΛ και

της Παράταξης της Αριστεράς γενικότερα.

Τον κατηγορούσε επίσης ως συνταγματόφιλο και προσπαθούσε να τον παρουσιάσει, ούτε λίγο, ούτε πολύ, ως προδότη που υποστήριζε την παροχή συντάγματος και όχι την Ένωση.

Το ΑΚΕΛ εξαπέλυσε την πιο σφοδρή επίθεση εναντίον του Αδάμ Αδάμαντου στις **16.4.53** με μια μακρά ανακοίνωση του εκλογικού του επιτελείου της Αμμοχώστου, όπου ο Αδάμαντος χαρακτηριζόταν ως ο υπ' αριθμό ένας εχθρός του:

Στην ανακοίνωση αφού καταγγέλλονταν η Εθναρχία και η Δεξιά ότι είχαν απορρίψει την πρόταση του ΑΚΕΛ για παγκομματικό συνδυασμό προστίθετο:

" Το Εκλογικό επιτελείο της λαϊκής παράταξης θεωρεί καθήκον του να καταγγείλει στον πατριωτικό λαό της πόλης μας τον αντιλαϊκό ρόλο που διαδραμάτισε ο αποστάτης της λαϊκής παράταξης δήμαρχος Αμμοχώστου κ. Αδ. Αδάμαντος για το ναυάγιο των προσπαθειών της λαϊκής παράταξης για την πραγματοποίηση του συνασπισμού όλων των πατριωτικών εθνικοαπελευθερωτικών δυνάμεων της πόλης μας.

Ο αποστάτης δήμαρχος Αμμοχώστου, αφήνοντας κατά μέρος, όλα τα προσχήματα έχει γίνει ο υπ' αριθμό **1** εχθρός του Λαϊκού Κινήματος κι' ο καλύτερος προπαγανδιστής και προαγωγός των συνταγματικών σχεδίων του ξένου κυρίαρχου. Ο αποστάτης δήμαρχος Αμμοχώστου, όχι μόνο κατειρωνεύθη το πατριωτικό πρόγραμμα της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ, αλλά με σκοπό να ικανοποιήσει τον απροσμέτρητο εγωισμό του και τη φιλοδοξία του, έκαμε όλους τους πολιτικάντικους ακροβατισμούς ίσως επιπλεύσει και κρατήσει έναντι οποιουδήποτε πολιτικού ανταλλάγματος και μανούβρας το δημαρχιακό αξίωμα. Γι' αυτό και δήλωσε στην ηγεσία της Δεξιάς, ότι είναι πρόθυμος να ηγηθεί δικού της συνδυασμού και ζήτησε να του υποδείξουν **6** εθνικόφρονες που μαζί τους και να απαρτίσει συνδυασμό. Γι' αυτό και για να κερδίσει την εύνοια

της Εθναρχίας, παρευρέθηκε στην υποδοχή του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου κι από την άλλη για να μη κακοφανίσει και τους κυβερνητικούς κύκλους παρευρέθηκ σε "πάρτυ" με τον Κυβερνήτη, που δόθηκε πάνω σε πλοίο στο λιμάνι της πόλης μας.

Ο αποστάτης της Λαϊκής Παράταξης ο κ. Α. Αδάμαντος παριστοιχισμένος από ορισμένους γνωστούς απόβλητους από το ΑΚΕΛ και μερικούς άλλους περιφρονημένους απ' το λαό τύπους, χωρίς να κοκκινίζει καθόλου, έχει το τουπέ να επιδιώκει, να ανακηρυχθεί και πάλι ο πρώτος πολίτης του λαού του Βαρωσιού, του οποίου καταπρόδωσε κι απαρνήθηκε, κυρίως, τις εθνικές αρχές κι επιδιώξεις. Εφτασε στο αξιοθρήνητο κατάντημα, να διακηρύξει πως σήμερα δεν είναι διατεθειμένος ουδέ τον μικρό το δαχτυλάκι να θυσιάσει στον ενωτικό αγώνα, μια και στην Ελλάδα κυβερνά ο μοναρχοφασισμός, και να γίνει ο κυριώτερος εκφραστής της κυβερνητικής πολιτικής, που αποβλέπει με το δόλωμα της παραχώρησης κάποιας μορφής ψευτοσυντάγματος, να απομακρύνει το λαό μας από την αρχή του αδιάλλαχτου εθνικο-απελευθερωτικού αγώνα.

Όσο όμως κι αν ελίσσεται ο αποστάτης Αδάμος κι' όσους πολιτικάντικους ακροβατισμούς κι' αν κάμνει, ας είναι βέβαιος πως ο λαός, ο δημοκρατικός και προοδευτικός λαός του Βαρωσιού, ούτε ξεγελιέται ούτε ξεχνά. Ο λαός της πόλης μας, όχι μόνο θα μαυρίσει αλύπητα τον αποστάτη Αδάμο, αλλά και δε θα του αφήσει περιθώρια για να δημιουργήσει το τρίτο ξενοκίνητο, συνταγματόφιλο κόμμα του.

Για τους υποψήφιους του συνδυασμού του ΑΚΕΛ αναφερόταν:

" Οι δημοκρατικοί, δοκιμασμένοι, λαϊκοί αγωνιστές, στους οποίους ανατέθηκε το τιμητικό καθήκον ν' απαρτίσουν το λαϊκό εθνικο-απελευθερωτικό Συνδυασμό- καθήκον στο οποίο ανταποκρίθηκαν πρόθυμα και χωρίς επιφυλάξεις-αποτελούν εγγύηση ότι θα τιμήσουν την τιμητική εντολή, που εσείς θα τους αναθέτετε αναδείχνοντας

τους στο δημοτικό αξίωμα. Αυτό το εγγυάται, με την ως τώρα δράση και προσφορά του υπέρ του λαϊκού κινήματος, ο άξιος ηγέτης του συνδυασμού, ο λαμπρός επιστήμονας, νομικός, εμποτισμένος με γνήσιες δημοκρατικές πεποιθήσεις, συναγωνιστής **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΟΥΓΓΙΟΥΡΟΣ**.

Το εγγυάται ο ακέραιος και ακούραστος λαϊκός αγωνιστής, που για ολόκληρα τριάντα χρόνια υπηρετεί το λαό ο **φ. ΧΡΙΣΤΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ**, υποψήφιος αντιδήμαρχος.

Το εγγυούνται με τη σειρά τους όλοι οι τίμιοι αφοσιωμένοι στο Λαϊκό Κίνημα υποψήφιοι, δημοτικοί σύμβουλοι:

Ο συνεπής δημοκράτης διανοούμενος-καθηγητής-συναγωνιστής **ΝΙΚΟΣ ΒΡΑΧΙΜΗΣ**, ο συνδικαλιστής λαϊκός-αγωνιστής **ΑΝΤΩΝΗΣ ΨΑΘΑΣ** ο τίμιος λαϊκός αγωνιστής **φ. ΝΙΚΟΣ ΦΛΟΥΡΕΝΤΖΟΣ**, ο αφοσιωμένος στην εξυπηρέτηση των λαϊκών συμφερόντων, ακούραστος λαϊκός αγωνιστής **φ. ΣΑΒΒΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ** και ο πρωτοπόρος μαχητής των εργατικών και λαϊκών δικαιίων **φ. ΧΑΜΠΗΣ ΝΙΚΟΛΑ**".

Παρά τον πόλεμο της Αριστεράς αλλά και της Δεξιάς, ο Αδάμαντος κατόρθωσε να σχηματίσει τελικά συνδυασμό για να κατέλθει στις εκλογές σαν η τρίτη κατάσταση.

Δυο από τα μέλη του συνδυασμού του ήταν οι **Μ. Μοντάνιος** και **Πρόδρομος Παπαβασιλείου**, πρώην στελέχη του **ΑΚΕΛ**.

Κατά τον "Νέο Δημοκράτη" **(30.4.53)** ο Αδάμαντος ήταν ένας "πρώην εργατικός ηγέτης και σημερινός αντίπαλος της λαϊκής παράταξης και συνταγματόφιλος" ενώ ο Πρόδρομος Παπαβασιλείου ήταν επίσης "γνωστός συνταγματόφιλος, πρώην εργατικός ηγέτης κι αποστάτης της Λαϊκής Παράταξης"

Αλλά στελέχη που θα συνεργάζονταν με τον Αδάμ Αδάμαντο στο ψηφοδέλτιο του ήταν οι **Κυριάκος Πετρίδης**, **Μιχαήλ Κ. Φασαρίας** (κηπουρός από τον Άγιο Μέμνονα), **Κυριάκος Τσαγγαράς** και **Γεώργιος Φάνος** (γιατρός) από τον Άγιο Μέμνονα.

